

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobce: **Organizace pro pomoc uprchlíkům**, se sídlem Praha 9, Kovářská 4, IČ: 45768676, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 12.5.2008, č.j. MV-20833/VS-2008

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 12.5.2008, č.j. MV-20833/VS-2008, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí ministra vnitra ze dne 12.5.2008, č.j. MV-20733/VS-2008, kterým ministr vnitra zamítl rozklad žalobce proti usnesení Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, kterým byl žalobce ustanoven opatrovníkem ve smyslu § 32 odst. 2 písm. d) zákona č. 500/2004 Sb. - správního řádu, účastníku správního řízení, panu Volodymyrovi Yeroshenkovi.

Žalobce připomněl, že již v podaném rozkladu namítal, že nemá v současné době kapacitu funkci opatrovníka zodpovědně vykonávat, neboť s ohledem na finanční i personální situaci organizace není schopen řádně chránit práva a zájmy opatrovance, což je dle žalobce závažný důvod bránící výkonu funkce opatrovníka. Poukázal na ustanovení § 32 odst. 4 správního řádu a také na konstantní judikaturu Ústavního soudu, konkrétně na náleze ze dne 2.7.2001, sp.zn. II.ÚS 27/2000 Sb. Je přesvědčen, že náleze Ústavního soudu se vztahuje i na

opatrovníka ustanoveného nepřítomnému účastníkovi v rámci správního řízení, neboť co do rozsahu zastoupení je tento opatrovník ve stejné pozici jako opatrovník ustanovený soudem. Žalobce projevil svůj nesouhlas s výkonem funkce opatrovníka již v podaném rozkladu a uvedl také důvody, které jej vedou k závěru, že by nemohl zájmy nepřítomného účastníka řízení hájit náležitým způsobem. Poukázal na to, že napadené rozhodnutí o ustanovení opatrovníka pouze usnadňuje činnost Ministerstva vnitra, které má kam odesílat písemnosti. Tvzení žalovaného o tom, že žalobce zastupuje cizince na jejich žádost ve správních řízeních o úhradě nákladů, z čehož žalovaný vyvozuje, že ustanovení žalobce procesním opatrovníkem je oprávněné, je zcela nepodložené. Žalobce zastupoval cizince v řízení o úhradě nákladů pouze v několika ojedinělých a výjimečných případech.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Poukázal na to, že správní orgán je ze zákona povinen ustanovit opatrovníka účastníku správního řízení, který je fyzickou osobou, pokud je neznámého pobytu nebo se mu prokazatelně nedaří doručovat, a pokud je v řízení rozhodováno o uložení povinnosti nebo odnětí práva. V daném případě byl cizinec žadatelem o udělení mezinárodní ochrany a žádost podal v zařízení pro zajištění cizinců Velké Přílepy. Z toho žalovaný dovodil, že mohl být potenciálním klientem žalobce, jehož zaměstnanci do tohoto zařízení pravidelně dojíždějí a cizincům zde umístěným poskytují právní pomoc. Bylo proto logické, že žalovaný správní orgán zvolil pro ustanovení opatrovníka právě žalobce, který je sdružením založeným pro poskytování pomoci právě osobám, které se snaží získat nebo získaly mezinárodní ochranu formou azylu nebo doplňkové ochrany.

Soud vyzval účastníky řízení k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud ve věci rozhodl bez jednání, a s ohledem na to, že žalovaný s tímto postupem souhlasil a žalobce se nevyjádřil, rozhodl soud v souladu s ustanovením § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen s.r.s.), bez nařízení jednání.

Ze správního spisu, který soudu předložil žalovaný správní úřad, zjistil soud následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím ze dne 16.5.2007 č.j. SCPP-77/PH-OPK4-SV-2007 orgán Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, odbor pátrání a kontroly pobytu, uložil Volodymyrovi Yeroshenkovi správní vyhoštění. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 22.5.2007. Usnesením ze dne 9.1.2008 Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky, č.j. OAM-15-382/2007, které nabylo právní moci dne 6.2.2008, ustanovilo účastníku správního řízení Volodymyrovi Yeroshenkovi ve smyslu § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu opatrovníka – OPU – Organizace pro pomoc uprchlíkům. V odůvodnění Ministerstvo vnitra uvedlo, že na ministerstvo byl zaslán správou uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ze dne 11.11.2007 výkaz nedoplatků k zahájení řízení o úhradě nákladů spojených s pobytem zajištěného cizince. Správní orgán zahájil řízení o úhradě nákladů a protože účastníku řízení se nedaří doručovat a je na území ČR neznámého pobytu, byl mu ustanoven opatrovník.

Proti tomuto usnesení podal žalobce dne 25.1.2008 rozklad, ve kterém uvedl, že nemá kapacitu funkci opatrovníka zodpovědně vykonávat a není tedy schopen řádně chránit práva a zájmy opatrovance, což lze považovat za závažný důvod bránící výkonu funkce opatrovníka. Navrhl zrušení napadeného usnesení.

Dne 12.5.2008 ministr vnitra rozhodnutím, proti kterému směřuje podaná žaloba, rozklad zamítl. Poukázal na to, že Organizace pro pomoc uprchlíkům je organizací založenou na pomoc cizincům a k ochraně jejich práv a je tedy vhodnou osobou k ustanovení opatrovníka, resp. procesního opatrovníka v případě jmenovaného cizince. Námitka o nedostatku kapacit a finanční a personální situaci není dle ministra vnitra závažným důvodem, který může bránit se výkonu funkce opatrovníka. Je mimo veškeré pochybnosti, že na straně OPU není takový zájem na výsledku řízení, který by odůvodňoval obavu, že nebude řádně hájit zájmy cizince jako opatrovance, kterážto okolnost by OPU jako opatrovníka vylučovala. Poukázal také na to, že OPU zastupuje cizince na jejich žádost ve správních řízeních o úhradě nákladů, což hovoří ve prospěch oprávněného ustanovení OPU procesním opatrovníkem. Dospěl k závěru, že Organizace pro pomoc uprchlíkům je povinna ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu funkci opatrovníka přijmout.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě, při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat.

Žalobce namítá, že pokud projevil nesouhlas s výkonem funkce opatrovníka, neměl být opatrovníkem ustanoven.

Ustanovením Organizace pro pomoc uprchlíkům opatrovníkem se zabýval i Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 10.dubna 2008, č.j. 7 Aps 5/2007-46, a ze dne 30.1.2008, č.j. 1 As 34/2007-48, oba dostupné na www.nssoud.cz. V těchto rozsudcích sice Nejvyšší správní soud řešil otázku ustanovení opatrovníka soudem a jeho nesouhlas v rámci kasační stížnosti podané proti usnesení Městského soudu ohledně ustanovení opatrovníka dle § 29 odst. 3 občanského soudního řádu. Soud je přesvědčen o tom, že závěry zde uvedené jsou s ohledem na použitou judikaturu Ústavního soudu použitelné i v daném řízení, kdy žalobce brojí žalobou proti ustanovení opatrovníkem ve správním řízení.

Ústavní soud v nálezu ze dne 2.7.2001, sp.zn. II.ÚS 27/2000, stanovil pro případy ustanovení opatrovníka podmínku souhlasu osoby s jejím ustanovením opatrovníkem. „V případě jejího nesouhlasu, což se projeví v podaném odvolání, nemůže odvolací soud potvrdit rozhodnutí soudu prvního stupně o jmenování opatrovníka, neboť nemá pro to v žádném zákoně oporu. Listina v článku 4 odst. 1 stanoví, že povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích.“

Soud dospěl k závěru, že již podání rozkladu proti usnesení, kterým byl žalobce ustanoven opatrovníkem, bylo vyjádřením nesouhlasu ustanoveného opatrovníka. Ze správního spisu přitom nevyplývá, že by žalobce měl jinou možnost se k ustanovení opatrovníkem vyjádřit. Jestliže tedy žalobce měl poprvé možnost teprve až v podaném rozkladu vyjádřit svůj nesouhlas s tím, aby byl ustanoven opatrovníkem, nelze než tento projev jeho vůle respektovat, a proto Městský soud v Praze napadené rozhodnutí zrušil a dle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Správní orgány jsou právním názorem, vysloveným Městským soudem v Praze, v dalším řízení vázány (ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému, ale protože žalobce byl v řízení o zaplacení soudních poplatků osvobozen, žádné náklady spojené s řízením mu nevznikly, a proto soud rozhodl, tak jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a následujících s.ř.s. u Městského soudu v Praze kasační stížnost, a to ve lhůtě do dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Podle ustanovení § 105 odst.2 s.ř.s. stěžovatel musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem ; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 18. listopadu 2010

JUDr. Hana Veberová, v.r.
předsedkyně senátu